

Bureau Endemica BV
ECOLOGISCH ADVIES • ONDERZOEK • EDUCATIE

Ecologisch werkprotocol Zuiderloo, Heiloo

OD.294190 ontheffing verbodsbepaling Rugstreeppad
(*Epidalea calamita*): 2020-2025

Auteur: Ir. R.H. Witte

Opdrachtgever: De BUCH

Endemica-rapport ER-20.35

Ecologisch werkprotocol Zuiderloo, Heiloo

OD.294190 ontheffing verbodsbepaling Rugstreepad (Epidalea calamita): 2020-2025

Rapport nr.: ER-20.35
Datum uitgave: 7 mei 2020
Auteur: Ir. Richard Witte
Illustraties: Bureau Endemica bv
Productie

Bureau Endemica bv
Bezoekadres: Frans Halsstraat 9
1816 CM Alkmaar

Tel.: 0645554586
e-mail: bureau@endemica.nl
internet: www.endemica.nl
twitter: @BureauEndemica

Gegevens opdrachtgever: Gemeente Heiloo
Postbus 1
1850 AA Heiloo

Contactpersoon opdrachtgever: Projectleider Team Plannen & Projecten
Marcel Stijkel
marcelstijkel@debuch.nl

Oplage: digitaal

Dit rapport kan geciteerd worden als:

R.H. Witte 2020. *Ecologisch werkprotocol Zuiderloo, Heiloo. OD.294190 ontheffing verbodsbepaling Rugstreepad (Epidalea calamita): 2020-2025*. Rapport ER-20.35, Bureau Endemica bv, Alkmaar.

Bureau Endemica bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Endemica; opdrachtgever vrijwaart Bureau Endemica voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© 2020 Bureau Endemica bv / opdrachtgever

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Endemica bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel van het werkprotocol.....	2
1.3	Ecologische begeleiding	3
1.4	Ontheffing.....	4
2	PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN	6
2.1	Plangebied	6
2.3	Werkzaamheden	7
3	BESCHERMDE NATUURWAARDEN	8
3.1	Uitvoering van de Zorgplicht.....	8
3.2	Rugstreepad	8
3.3	Broedvogels zoals Oeverzwaluwen	8
4	MAATREGELEN	9
4.1	Algemene maatregelen	9
4.2	Maatregelen vanwege zorgplicht	9
4.3	Maatregelen voorafgaand aan de werkzaamheden.....	10
4.4	Maatregelen in geval van aantreffen Rugstreepad.....	10
4.6	Aanwezigheid niet-verwachte beschermde soorten	11
4.7	Overtreding Wet natuurbescherming	12
4.8	Registratie en rapportage.....	12
5	GERAADPLEEGDE LITERATUUR EN WEBSITES	13
	Bijlage 1: Soorten als bedoeld in artikel 4 van de Verordening vrijstelling soorten Noord-Holland (ruimtelijke ingrepen)	14
	Bijlage 2: Kennisname Ecologisch Werkprotocol	15

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Gemeente Heiloo is al geruime tijd bezig met de ontwikkeling van het Zuiderloo. In de nieuwbouwwijk Zuiderloo worden circa 550 woningen gerealiseerd. De nieuwbouwwijk is gelegen naast de Kennemerstraatweg, tussen de Zevenhuizerlaan en de Vennewatersweg. De werkzaamheden, bestaan uit het (laten) bouwen van huizen en graven van greppels.

Voor de omvorming tot nieuwbouwwijk kwamen in het gebied Rugstreeppadden voor. De bouwplannen resulteerden in aantasting van het leefgebied en risico op sneuvelen van rondwalende, zwaar beschermde, rugstreeppadden. Op 23 januari 2015 heeft gemeente Heiloo een ontheffing van de Flora- en faunawet gekregen. De aanvraag had betrekking op de gehele realisatie van het project "Ontwikkeling Zuiderloo" en betrof verbodsbepalingen met betrekking tot de Rugstreeppad. Op 31 december 2019 verliep deze ontheffing terwijl de bouwwerkzaamheden in Zuiderloo nog een geruim aantal jaren zal voortduren. Vanwege de overgang op 1 januari 2017 van de Flora- en faunawet naar de Wet natuurbescherming (Wnb) kon geen verlenging verkregen worden. Daarom is in oktober 2019 een nieuwe ontheffing aangevraagd. Op 21 april 2020 heeft Gemeente Heiloo van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD-NHN) een ontheffing ruimtelijke ingrepen ontvangen voor de verbodsbepalingen (artikel 3.5 lid 1, 2 en 5) met betrekking tot de Rugstreeppad.

Naast de mededeling in de ontheffing dat voor de werkzaamheden voldaan moet worden aan de algemene zorgplicht werden 26 voorwaarden genoemd (zie tabel Hst 1.4). Basis voor de ontheffingsaanvraag waren de door Bureau Endemica opgestelde onderzoeks- en adviesrapporten (Witte 2018-2020). Voorwaarden van de ontheffing is dat geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Vanaf 2016 heeft Bureau Endemica onderzoek gedaan naar de actuele stand van zaken rondom de aanwezigheid van Rugstreeppadden in het plangebied Zuiderloo. De oorspronkelijk aanwezige paddenpoel bleek in 2016 al niet meer aanwezig te zijn en evenmin zijn in de afgelopen jaren Rugstreeppadden aangetroffen binnen het plangebied. In 2019 dook de Rugstreeppad opeens weer op in het Zuiderloo, evenals broedende Oeverzwaluwen. Dit maakte duidelijk dat het belangrijk blijft om conform voorwaarden van een ontheffing te kunnen werken.

1.2 Doel van het werkprotocol

Het ecologisch werkprotocol heeft meerdere doelen:

- ✓ Het voldoen aan de algemene Zorgplicht (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (Wnb));
- ✓ Het voorkomen dat overtreding plaatsvindt van de artikelen 3.1 (Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn), artikel 3.5 (Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn) en artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten) van de Wnb;
- ✓ Informatievoorziening bij eventuele controle door handhavers van de OD-NHN (voorheen RUD-NHN));
- ✓ Een handleiding over "hoe te handelen" voor de aannemer.

Hoofdoel van dit werkprotocol is te voldoen aan de voorschriften van de ontheffing. De focus ligt op de realisatie van nieuw leefgebied van minimaal vergelijkbare oppervlakte en van een voor de Rugstreeppad vergelijkbare of betere kwaliteit als hetgeen verloren is gegaan door de activiteiten.

Volgens de specifieke voorschriften van de ontheffing:

- (9) dienen voorafgaande aan de werkzaamheden nieuwe watergangen te worden gerealiseerd ter compensatie van de te dempen watergangen. Deze watergangen dienen functioneel te zijn als de Rugstreeppad naar de zomerhabitat migreert.
- (10) Eventueel aanwezige exemplaren van de Rugstreeppad binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden moeten worden weggevangen en direct verplaatst naar een geschikt leefgebied waar geen werkzaamheden (meer) plaats zullen vinden.
- (13) De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de Rugstreeppad.
- (14) Er dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden met daarin de voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerende op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden

Het ecologisch werkprotocol is feitelijk een praktische uitwerking van de maatregelen zoals deze worden gesteld in het Kennisdocument voor de Rugstreeppad (BIJ12 2017). Het protocol geeft aan welke maatregelen tijdens de uitvoering van het project genomen dienen te worden, om overtreding van de Wet Natuurbescherming te voorkomen. Het protocol is op locatie aanwezig en alle betrokken partijen zijn op de hoogte van de inhoud van dit document. Het ecologisch werkprotocol geeft tevens de randvoorwaarden weer die door de Rugstreeppad gesteld wordt aan zijn leefgebied en waaraan het plangebied na inrichting moet voldoen.

1.3 Ecologische begeleiding

Het project wordt begeleid door een ter zake deskundig ecooloog van bureau Endemica. De ecologen van bureau Endemica hebben ruime ervaring met het uitvoeren van inventarisaties van beschermde soorten en het begeleiden van werkzaamheden in het kader van de Wet Natuurbescherming. De ecologen voldoen aan de eisen van deskundigheid vastgesteld door het bevoegd gezag. Bovendien zijn ze VCA-VOL gecertificeerd.

Ecoloog	Functie / opmerking	Mobiel	E-mail
Richard Witte	1 ^e aanspreekpunt	06-45554586	richard@endemica.nl
Djoeah Schiebel	Bij afwezigheid van Richard	06-55802913	djoeah@endemica.nl

1.4 Ontheffing

Op 21 april 2020 heeft gemeente Heiloo een ontheffing van de Wet natuurbescherming (Wnb) gekregen voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 1,2 en 5 van de Wnb voor wat betreft exemplaren van de Rugstreepad (Kenmerk OD.294190). De ontheffing heeft betrekking op de realisatie van het project "Ontwikkeling Zuiderloo" en is geldig van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2025. De werkzaamheden bestaan uit het bouwen van woningen en de daarmee gepaard gaande werkzaamheden met betrekking tot bouwrijp en woonrijp maken van verschillende deelgebieden. Naast de mededeling dat voor de werkzaamheden voldaan moet worden aan de algemene Zorgplicht werden 26 voorwaarden genoemd (zie tabel 1).

Tabel 1: Algemene voorschriften uit de verstrekte ontheffing OD.294190.

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden, werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient, per deelgebied, minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de eerste werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.
11. Een deelgebied als bedoeld in voorschrift 10 is een locatie binnen het plangebied (zie bijlage 1 van dit besluit voor de ligging van het plangebied) waar door vergravingen of andere werkzaamheden onbedoeld geschikt rugstreepadhabitat kan worden gecreëerd.
12. Bij de startmelding als bedoeld in voorschrift 10 dienen de volgende onderdelen aangeleverd te worden:
  - a. Een locatie aanduiding van het deelgebied
  - b. Een kaart waaruit de ligging van het amfibieënscherm, als bedoeld in voorschriften 16 tot en met 18, duidelijk wordt.

Specifieke voorschriften

Aangelegd rugstreepaddenhabitat Krommelaan

13. Het reeds geplaatste amfibieënscherm rondom het aangelegde rugstreepaddenhabitat ten noorden van de Krommelaan (zie bijlage 2 van dit besluit) dient te voldoen aan de richtlijnen van het Kennisdocument Rugstreepad van Bij12. Zodoende dient het scherm minimaal 50 centimeter hoog te zijn en minimaal 10 centimeter te worden ingegraven.

Aan te leggen rugstreepaddenhabitat ten westen van de Nicolaas Blokkerlaan

14. Voor aanvang van de werkzaamheden voor het aanleggen van het rugstreepaddenhabitat ten westen van de Nicolaas Blokkerlaan (zie bijlage 2 van dit besluit) dient de locatie van het rugstreepaddenhabitat afgeschermd te worden met een amfibieënscherm.
15. Het amfibieënscherm dient te voldoen aan de richtlijnen van het Kennisdocument Rugstreepad van Bij12. Zodoende dient het scherm minimaal 50 centimeter hoog te zijn en minimaal 10 centimeter te worden ingegraven.

Voorschriften voor het gehele plangebied

16. Amfibieënschermen dienen voor aanvang van de eerste werkzaamheden aan een deelgebied rondom dit deelgebied gerealiseerd te worden. Dit dient in de actieve periode van de rugstreepad uitgevoerd te worden. Het actieve seizoen loopt globaal van 1 april tot en met 15 oktober. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.
17. Amfibieënschermen dienen onder begeleiding van een deskundige te worden geplaatst.
18. Amfibieënschermen dienen te voldoen aan de richtlijnen van het Kennisdocument Rugstreepad van Bij12. Zodoende dient een scherm minimaal 50 centimeter hoog te zijn en minimaal 10 centimeter te worden ingegraven. Binnen een strook van minimaal 50 centimeter breed aan de buitenzijde van het amfibieënscherm dient de vegetatie kort gemaaid te zijn (maximaal 10 cm hoog) en kort gehouden te worden zodat soorten niet over het scherm kunnen klimmen door aanliggende en/of overhangende vegetatie.
19. De amfibieënschermen dienen in de actieve periode van de rugstreepad minimaal één keer per week te worden gecontroleerd op gebreken. Onder gebreken worden onder meer kierende, ingezakte en te lage schermen, maar ook aanliggend dan wel overhangend bouw materiaal, afval of vegetatie verstaan. De actieve periode van de rugstreepad loopt globaal van 1 april tot 15 oktober. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De actieve periode van de rugstreepad dient te worden bepaald door een deskundige.
20. Gebreken aan de schermen dienen direct te worden hersteld.
21. Aangetroffen gebreken aan de amfibieënschermen dienen te worden bijgehouden in een logboek. Het logboek dient op verzoek direct te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
22. Aanwezige individuen van de rugstreepad binnen de amfibieënschermen dienen met de volgende methoden te worden weggevangen:
  - a. Het verspreid neerleggen van tapijttegels of bitumenplaatjes;
  - b. Het ingraven van halve emmers bij de randen van het amfibieënscherm waarbij bij het amfibieënscherm een schuine zijde wordt gecreëerd waardoor individuen het afgeschermd gebied kunnen verlaten;
  - c. Handmatig wegvangen;Het voorgaande dient onder begeleiding van een deskundige uitgevoerd te worden.
23. De ingegraven halve emmers en tapijttegels dienen in de actieve periode minimaal eenmaal per etmaal in de ochtend door een deskundige gecontroleerd te worden. Aangetroffen dieren dient u direct te verplaatsen naar geschikt leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bij het wegvangen van individuen dienen de hygiëneprotocollen van RAVON gehanteerd te worden.
24. Het wegvangen dient plaats te vinden in de actieve periode van de rugstreepad. De actieve periode van de rugstreepad loopt globaal van 1 april tot en met 15 oktober. Afhankelijk van de weersomstandigheden en het seizoen kan deze periode langer dan wel korter zijn.
25. Wanneer exemplaren van rugstreepad in een deelgebied (binnen het scherm) worden aangetroffen, worden de werkzaamheden binnen het betreffende scherm direct stilgelegd en:
  - a. Worden de aangetroffen exemplaren van de soort afgevangen conform voorschrift 23 en vervoerd naar een geschikte locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, en
  - b. Worden de werkzaamheden binnen het betreffende amfibieënscherm pas hervat wanneer er na minimaal 5 aaneengesloten dagen en onder gunstige weersomstandigheden geen exemplaren van de soort meer zijn aangetroffen.
26. Het afvangen van exemplaren van de rugstreepad dient per dag te worden bijgehouden en aangetekend in een logboek. Het logboek dient op verzoek direct te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

2 PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Plangebied

Het gehele plangebied Zuiderloo is gelegen aan de zuidrand van Heiloo, gemeente Heiloo. De nieuwe woonwijk ligt tussen de Kennemerstraatweg in het oosten, de Zevenhuizerlaan in het noorden, de Westerweg in het westen en de Vennewatersweg in het zuiden.

Figuur 1. Plangebied Zuiderloo. Paddenpoelen uit 2019 (gele driehoek) en aan te leggen pool (donkerblauwe driehoek). Weergegeven planning is deels achterhaald.

Figuur 2. Paddenpoel gezien vanaf de Nicolaas Blokterlaan met op achtergrond de tweede pool aan de Haagbeuk.

De locatie van de nieuwe paddenpoelen ligt direct noord van de Krommelaan tussen de Nicolaas Blokkerlaan en Haagbeuk (zie afbeelding 2).

2.3 Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het bouwen van woningen en de daarmee gepaard gaande werkzaamheden met betrekking tot bouwrijp en woonrijp maken van verschillende deelgebieden. Hieronder valt onder meer het uitvoeren van archeologisch onderzoek en het uitgraven ten behoeve van fundering en onderkeldering van de nieuwe woningen.

Figuur 3. Graafwerkzaamheden ten behoeve van archeologisch onderzoek. Rondom dit deelgebied is een paddenscherm geplaatst.

Onder werkzaamheden wordt volgens de ontheffing verstaan (*algemene voorschriften punt 3*) alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden, werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.

3 BESCHERMDE NATUURWAARDEN

3.1 Uitvoering van de Zorgplicht

Bouwterreinen staan erom bekend dat er spontaan natuur tevoorschijn kan komen. Vanwege de ligging van Zuiderloo in combinatie met gevallen uit het recente verleden is vooral de kans op Rugstreeppadden en Oeverzwaluwen het grootst. Voor alle soorten geldt de Zorgplicht ex. Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen. Ten alle tijden dient men rekening te houden met broedvogels. Hun nesten mogen niet vernield worden en verstoring mag niet lijden tot het sterven van de jongen dan wel de oudervogels.

3.2 Rugstreeppad

De Rugstreeppad (*Epidalea calamita* voorheen *Bufo calamita*) staat op de Rode Lijst geclassificeerd als "gevoelig" (Staatscourant, 2009 cf. van Delft *et al.*, 2007). De Rugstreeppad heeft een hoge beschermingsstatus in zowel de Conventie van Bern (bijlage 2) als in de Europese Habitatrichtlijn (bijlage 4).

De Rugstreeppad is een typische pioniersoort en is vooral een soort van terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. Bouwterreinen, groeven en zandafgravingen en duinen vormen een ideaal leefgebied voor de Rugstreeppad. Vaak is er een goed vergraafbare bodem aanwezig en is er bouw materiaal om onder te schuilen. Feitelijk is elk bouwterrein met zandige bodem dus geschikt terrein. Rugstreeppadden worden dus vooral aangetroffen in pioniersituaties: op open terreinen met een droge, losse bodem (mogelijkheden tot graven) die snel opwarmt (warmteminnende soort). Zodra de vegetatiesuccessie echter voortschrijdt en de vegetatie dichter wordt verdwijnt de soort. Vanaf september begint de migratie naar hun winterbiotoop, waar ze zich ingraven en de winter doorbrengen. Rugstreeppadden hebben voor hun voortplanting behoefte aan visloos waterhabitat (poelen) met weinig of geen waterplanten (pioniersituatie). De poelen zijn ondiep, met stilstaand water, zeer geleidelijke oevers en weinig tot geen beschaduwing. Door de geringe waterdiepte warmt het water snel op waardoor de larven sneller tot ontwikkeling komen. Verstoring van voortplantingswateren kan gemakkelijk optreden. Zo is gebleken dat gehele populaties kunnen verdwijnen als gevolg van het vertrappelen van de voortplantingswateren.

Binnen Zuiderloo komt de Rugstreeppad (voor zover bekend) alleen voor binnen het door een paddenscherm omzoomde habitat, met 2 poelen, noord van de Krommelaan. Daarnaast is de soort bekend van de Oosterzijweg, hemelsbreed op ca. 1250 meter afstand en van sloot aan de Vennewatersweg te Egmond-Binnen (t.h.v. nr. 29) op ca. 1500 meter.

3.3 Broedvogels zoals Oeverzwaluwen

Oeverzwaluwen broeden in steile wanden en keren in april weer terug in ons land. Daarbij zijn ze zeer opportunistisch en kunnen ze feitelijk elke steilwand hun nestholten graven. De ontheffing geldt niet voor broedvogels dus zodra ergens vogels aan hun nestbouw gaan beginnen dient de betreffende locatie met rust gelaten te worden totdat de vogels is uitgebroed en het nest weer verlaten is.

4 MAATREGELEN

4.1 Algemene maatregelen

- Elke uitvoerder binnen het projectgebied Zuiderloo is zelf verantwoordelijk voor het correct uitvoeren van de voorschriften uit dit ecologisch werkprotocol;
- Dit ecologisch werkprotocol dient bij alle werknemers binnen het plangebied bekend gemaakt te worden. Alle leidinggevenden geven middels een handtekening (zie bijlage 2) aan dat zij en de uitvoerende werknemers van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte zijn, hetzij bij een werkinstructie hierover aanwezig zijn geweest; Deze kennisname kan worden gemaïld aan bureau@endemica.nl en marcelstijkel@debuch.nl.
- Het ecologisch werkprotocol en de ontheffing van de Wet natuurbescherming zijn te allen tijde aanwezig op de werklocatie en moeten aan het bevoegd gezag getoond kunnen worden;
- Het protocol wordt tijdens een werkvergadering en/of toolboxmeeting, voorafgaand aan de start van de werkzaamheden of bij de eerstvolgende werkbespreking, besproken met alle binnen het plangebied betrokken partijen;
- Voorafgaande aan de start van een deelproject wordt de ecologisch adviseur geïnformeerd over de startdatum en tijdstip. Bij de startdatum en melding wordt rekening gehouden met voldoende tijd voor de ecologisch adviseur om de noodzakelijke voorbereidingen te (laten) uitvoeren;
- Door middel van ecologisch toezicht kan de uitvoering van de maatregelen worden gewaarborgd en kan aan het bevoegd gezag kenbaar worden gemaakt dat overtreding van de Nederlandse natuurwetgeving wordt voorkomen. Relevante werkzaamheden dienen daarom te worden uitgevoerd onder begeleiding van een medewerker van Bureau Endemica bv. Dit geldt vooral voor het plaatsen van paddenschermen, maar ook voor het afgraven van zandhopen met steile wanden en het dempen van waterpartijen. Elke projectuitvoerder dient tijdig, minimaal 3 dagen van tevoren, per e-mail aan Bureau Endemica melding te doen van de voorgenomen start van de uitvoering.
- Voor afwijkingen van het werkprotocol of de ontheffing c.q. niet-verwachten gebeurtenissen, dient direct contact te worden opgenomen met de ecooloog (zie § 1.3). De ecooloog kan een werk schriftelijk 'vrijgeven'. Dit document wordt toegevoegd aan de documenten die bij het project horen en overhandigd aan de opdrachtgever. Ook wordt de opdrachtgever onmiddellijk geïnformeerd over wijzigingen en indien relevant ook het bevoegd gezag (OD-NHN);
- Calamiteiten worden door de uitvoerder per omgaand doorgegeven aan het bevoegd gezag (OD-NHN te Hoorn postbus@odnhn.nl / 088-10 21 300), de Gemeente Heiloo (072 535 6666) en een medewerker van Bureau Endemica (0645554586/0655802913).

4.2 Maatregelen vanwege zorgplicht

Ten alle tijden dient er rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht, Artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming. Dit houdt in dat er altijd rekening met in het wild levende dieren en planten gehouden moet worden:

- Tijdens de werkzaamheden en de herinrichting moet er gelet worden op de aanwezigheid van beschermde planten en dieren. Bij het aantreffen van

beschermde planten en dieren moet worden voorkomen dat deze worden gedood, verwond of onnodig worden aangetast;

- Alle vogels worden middels de bepalingen van Vogelrichtlijn strikt beschermd onder Wet natuurbescherming. Vogels zijn te allen tijde gedurende het broedseizoen beschermd. Een aantal vogelsoorten genieten daarbij van aanvullende jaarronde bescherming van de vaste rust- en verblijfplaats. Zodra broedende vogels worden aangetroffen dient de broedlocatie gevrijwaard worden van verstoring (met ruime afstand) totdat de broedlocatie door de vogels is verlaten.
- Bij grondwerkzaamheden (ontgraven van grond, dempingen en ophogingen) dient één kant op worden gewerkt, zodat dieren de werkzaamheden kunnen ontvluchten. Bij volledige demping van watergangen worden aanwezige beschermde flora en fauna door of onder begeleiding van een ecooloog verplaatst naar een veilige locatie;
- Verstoren mag alleen worden toegepast ter voorkoming van de vestiging van soorten, maar niet ter bestrijding van al aanwezige soorten;
- Dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen en niet uit zichzelf vluchten, moeten door of onder begeleiding van een ecooloog op zorgvuldige wijze gevangen en verplaatst worden naar een vergelijkbaar gebied in de omgeving;
- De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

4.3 Maatregelen voorafgaand aan de werkzaamheden

- Deelgebieden waar vergraafbaar zand aanwezig is waar Rugstreeppadden gebruik van kunnen maken dienen te worden voorzien van een paddenscherm. Dit is een stevig plastic scherm of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven;
- De uitrastering wordt zodanig geplaatst, en beheerd dat er geen Rugstreeppadden in het werkgebieden kunnen komen maar wel via bestaande greppels kunnen migreren tussen voortplantingsplaats, zomerhabitat en winterhabitat; Voorafgaande aan de plaatsing vindt een instructie plaats en na plaatsing een controle door een ecooloog van Bureau Endemica.
- De uitrastering zal wekelijks worden gecontroleerd door een toezichthouder van Gemeente Heiloo en door een medewerker van Bureau Endemica. Daarbij wordt speciaal gelet op kieren, overhangende vegetatie en andere onregelmatigheden. Indien deze worden aangetroffen zullen ze direct worden hersteld zodat het scherm weer 'paddendicht' is.
- Jaarlijks worden alle relevante deelgebieden op Rugstreeppadden onderzocht en eventueel aanwezige exemplaren binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden dienen weggevangen te worden en direct verplaatst naar geschikt leefgebied waar geen werkzaamheden (meer) plaats zullen vinden.

4.4 Maatregelen in geval van aantreffen Rugstreeppad

De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder toezicht en begeleiding van een deskundige op het gebied van rugstreeppadden en conform dit ecologisch werkprotocol dat is opgesteld voor deze specifieke situatie.

Nadat binnen een bepaald deelgebied Rugstreeppadden zijn aangetroffen dienen de werkzaamheden binnen het deelgebied te worden gestaakt.

- Voordat de werkzaamheden hervat mogen worden dienen de aanwezige Rugstreeppadden te worden gevangen en verplaatst naar een geschikt habitat waar geen werkzaamheden zullen plaatsvinden;
- Alle aanwezige Rugstreeppadden binnen de uitrastering worden handmatig weggevangen door gebruik te maken van tapijttegels of bitumenplaatjes (waar de dieren onder kunnen kruipen). Daarnaast worden 's nachts rondlopende Rugstreeppadden met de hand gevangen. De gevangen Rugstreeppadden worden uitgezet in geschikte habitat buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Verder worden (halve) emmers ingegraven aan de binnenzijde van het scherm zodanig dat Rugstreeppadden via de emmer over het scherm heen kunnen lopen en zo het deelgebied kunnen verlaten.;
- Vanwege inperken risico op overbrengen van amfibieziektes, waaronder chytridiomycose en ranavirus, moeten schepnetten, opvangemmers en laarzen voor- en achteraf ontsmet worden met Virkon S Desinfectant. Als handen in contact komen met amfibieën moeten Nitril wegwerphandschoenen (poederloos) worden gedragen;
- Dode en/of zieke amfibieën vormen een ernstig risico voor besmetting. Hanteer ze uitsluitend met handschoenen, rapporteer zieke en dode dieren. Neem dode dieren mee in dubbel plastic. Neem contact op met RAVON en meld de vondst van ziek uitziende dieren (ziektes@ravon.nl);
- De emmers voor het afvangen van de Rugstreeppadden dienen zodanig ingegraven te zijn dat er geen dieren tussen de emmer en de bodem terecht kunnen komen. Bovendien dienen de emmers voorzien te zijn van plukje hooi, meelwormen en wortels. Dit in verband met de mogelijke bijvangst van andere soorten, zoals muizen. Eveneens dienen gaten in de bodem te zitten om te voorkomen dat ze vollopen tijdens regen zodat dieren die in de emmer zitten niet verdrinken.
- De werkzaamheden mogen pas worden hervat nadat er na minimaal 5 aaneengesloten dagen met gunstige weersomstandigheden (nachten warmer dan 9 graden) geen Rugstreeppadden meer zijn aangetroffen binnen het deelgebied.

4.6 Aanwezigheid niet-verwachte beschermde soorten

Bij het aantreffen van mogelijke beschermde dieren dient per direct contact opgenomen te worden met een medewerker van Bureau Endemica bv. Indien een foto gemaakt kan worden kan deze vervolgens verstuurd worden naar 0645554586. De ecooloog kan vervolgens bepalen of we te maken hebben met een zwaardere beschermde soort (waar een ontheffing voor nodig is) of een meer algemene soort waarvoor alleen de Zorgplicht geldt.

Als bij de werkzaamheden onverwacht een beschermde soort van de Wet Natuurbescherming, of een broedende vogel wordt ontdekt waarvan het voorkomen in het werkgebied niet bekend was, worden de volgende gedragsregels gevolgd:

- De werkzaamheden worden onmiddellijk onderbroken (voor zover het risico bestaat dat er een overtreding ten aanzien van de betreffende soort kan optreden);
- De onderbreking van de werkzaamheden wordt gebruikt om advies van een deskundig ecooloog in te winnen over de beste wijze om de soort te ontzien;

- De onderbreking is niet nodig als een deskundig ecooloog in redelijkheid kan vaststellen dat de soort geen negatieve effecten van de werkzaamheden ondervindt en er geen verbodsbepalingen voor de nieuw aangetroffen soort worden overtreden. Het kan ook zijn dat de ecooloog vaststelt dat de zorg voor de soort juist de voortgang van de werkzaamheden vereist;
- Als het gaat om een beschermde soort die niet in dit werkprotocol wordt genoemd, wordt voor deze soort ontheffing aangevraagd. Behalve als een deskundig ecooloog kan vaststellen dat de nieuw aangetroffen soort geen nadelige effecten van de werkzaamheden ondervindt;
- De ecooloog legt in overleg met de uitvoerder nauwkeurig vast om welke soort het gaat, hoe de effectbepaling is, welke voorzorgsmaatregelen worden getroffen, hoe deze worden uitgevoerd en wat het resultaat daarvan is.

4.7 Overtreding Wet natuurbescherming

De mogelijkheid bestaat dat er, ondanks de zorgvuldige maatregelen, overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming plaatsvindt in onverwachte situaties. Als dit gebeurt wordt de ecooloog altijd op de hoogte gebracht van het incident, zover dit nog niet gebeurd is. De ecooloog zal hierna de overtreding vaststellen en documenteren. Vervolgens wordt dit middels telefonisch of digitaal contact gemeld bij het bevoegd gezag (OD-NHN te Hoorn).

4.8 Registratie en rapportage

Alle werkzaamheden die voortkomen uit het protocol, zoals het schouwen van paddenschermen en controleren op broedende vogels, worden geregistreerd. Medewerkers van Bureau Endemica bv houden hiervan een logboek bij. Het logboek zal digitaal opgeslagen worden zodanig dat het ten alle tijden gelezen kan worden door OD-NHN.

5 GERAADPLEEGDE LITERATUUR EN WEBSITES

- BIJ12 (2017): *Kennisdocument Rugstreeppad, versie 1.0*. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Boddeke, P.H.N. en G.F.J. Smit (2007): *Inventarisatie rugstreeppad Zandzoom 2007, Heiloo*. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Brouwer, T. (2015). *Quick scan flora en fauna Bestemmingsplangebied Zandzoom te Heiloo*. Laneco Landschap en Ecologisch Advies, Ede.
- Herder, J. (2010): *Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010*. RAVON – Landschap Noord-Holland.
- Kleijne, J. (2015): *Kennemerland in de Bronstijd. Inventarisatie en synthese van archeologische vindplaatsen*. MAK Onderzoek & Advies.
- Van Pijkeren, 2015: *Onderzoek ecologie en stikstofberekening Zandzoom en Zuiderloo te Heiloo*. Laneco Landschap en Ecologisch Advies, Ede.
- Rebergen, K.J. (2018): *Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Krommelaan 6a te Heiloo*. Blom Ecologie B.V., Ecologisch Advies en onderzoek, Waardenburg.
- RVO (2015): *Toekenning ontheffing Ruimtelijke ingreep*. Klaassen, M., Rijksdienst voor ondernemend Nederland. Kenmerk. FF/75C/2014/0071.toek.jw.
- Stadswerk (2010): *Gedragscode Flora-en faunawet Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting*, Vereniging Stadswerk Nederland, 31 december 2010.
- Smit, G.F.J en W. van Gijssel (2004): *Compensatie natuurwaarden Zuiderloo en Zandzoom te Heiloo*. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Smit, G.F.J, P.H.N Boddeke en P. Spierenburg (2003): *Inventarisatie beschermde soorten Zandzoom Heiloo*. Bureau Waardenburg, bv, Culemborg.
- Spitzen en van der Sluijs, A. M.(2006): *Literatuurstudie rugstreeppad*. RAVON, Nijmegen
- Straaten, M. van (2008): *Structuurplan Limmen-Zandzoom, Inventarisatie Rugstreeppad*. Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- Tempel, C. van den & F. Visbeen (2013): *Natuuronderzoek Zuiderloo, Heiloo*. Rapportnummer 13.033. Landschap Noord-Holland, Heiloo.
- Vos, M. (2017). *Zuiderloo Heiloo, Ontwerp speelplek*, HB Adviesbureau, Alkmaar.
- Witte, R.H. (2016): *Stand van zaken natuurwaarden Zuiderloo (2016), Heiloo*. Endemica-rapport 16-028-2. Bureau Endemica, Alkmaar.
- Witte, R.H. (2017): *Huidig voorkomen van de Rugstreeppad (Epidalea calamita) in het plangebied Zuiderloo, Heiloo*. Endemica-rapport 1705. Bureau Endemica, Alkmaar.
- Witte, R.H., (2018): *Quickscan Flora en Fauna: Mariënstein te Heiloo. Bronnenonderzoek en beoordeling potentiële effecten in het kader van de Wet natuurbescherming*. Rapport ER-18.09, Bureau Endemica, Alkmaar.
- Witte, R.H. & J. Wondergem (2018a): *Voorkomen van de Rugstreeppad (Epidalea calamita) in het plangebied Zuiderloo in 2018, Heiloo*. Endemica-rapport 18.24. Bureau Endemica, Alkmaar.
- Witte, R.H. & Wondergem, J.P. (2018b): *Quickscan Flora en Fauna voormalig BaZa-terrein te Heiloo. Bronnenonderzoek en beoordeling potentiële effecten in het kader van de Wet natuurbescherming*. Rapport ER-18.22, Bureau Endemica, Alkmaar.

Bijlage 1: Soorten als bedoeld in artikel 4 van de Verordening vrijstelling soorten Noord-Holland (ruimtelijke ingrepen)

Nederlandse naam	<i>Wetenschappelijke naam</i>
<i>Zoogdieren</i>	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
<i>Amfibieën</i>	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>

ECOLOGISCH ADVIES
ONDERZOEK
EDUCATIE

Bureau Endemica

Frans Halsstraat 9
1816 CM Alkmaar

Telefoon: 06 45 55 45 86

E-mail: bureau@endemica.nl

Internet: www.endemica.nl

Twitter: @BureauEndemica